

Rada Europy

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Mapa interaktywna](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *Rada Europy*, dostępny w internecie: encyklopedia.pwn.pl [dostęp 24.06.2020 r.].
- Źródło: *70-lecie Rady Europy, 70 lat wdrażania idei praw człowieka i demokracji*, 5.05.2019 r., dostępny w internecie: rpo.gov.pl [dostęp 24.06.2020 r.].

- Źródło: Agata Kunicka-Goldfinger, Joanna Piłat, Maciej Podbielkowski, *Repetytorium. Wiedza o społeczeństwie. Liceum – poziom podstawowy i rozszerzony*, Warszawa – Bielsko-Biała 2011, s. 361.
- Źródło: Jacek Barcik, *Ochrona praworządności w Radzie Europy i Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem niezależności sądów i niezawisłości sędziów*, dostępny w internecie: ksiegarnia.beck.pl [dostęp 4.06.2021 r.].
- Źródło: Barbara Bodalska, *25 lat Polski w Radzie Europy*, 17.11.2016 r., dostępny w internecie: euractiv.pl [dostęp 4.06.2021 r.].
- Źródło: *Osiągnięcia*, dostępny w internecie: coe.int [dostęp 4.06.2021 r.].
- Źródło: *Budowniczości*, dostępny w internecie: coe.int [dostęp 4.06.2021 r.].
- Źródło: *Prawa człowieka, demokracja, rządy prawa*, dostępny w internecie: coe.int [dostęp 4.06.2021 r.].
- Źródło: oprac. własne.

Źródło: domena publiczna.

Materiał jest częścią serii „**Repetitorium**”.

W europejskim systemie ochrony praw człowieka czołowe miejsce zajmuje Rada Europy. Organizacja ta powstała po II wojnie światowej. Jej główny cel to chronienie praw obywateli przed nadużyciami ze strony władz państwowych w okresie wojny i pokoju. W tym materiale powtórzymy wiadomości dotyczące powstania i celów działania Rady Europy. Powtórzenie opierać się będzie na zestawie ćwiczeń interaktywnych oraz pracy z tekstami źródłowymi i multimediami. W dalszej części znajdują się dokładniejsze informacje na temat tego, jak czytać polecenia oraz odpowiadać na pytania. Podpowiadamy, na co warto zwrócić uwagę.

Twoje cele

- Przedstawisz okoliczności powstania i cele działalności Rady Europy.
- Scharakteryzujesz najważniejsze sposoby oddziaływania Rady Europy.
- Wskażesz warunki konieczne do członkostwa państwa w Radzie Europy.
- Ocenisz znaczenie Rady Europy dla ochrony praw człowieka na kontynencie.
- Ocenisz swoją wiedzę, wykonując zestaw ćwiczeń.

Dla zainteresowanych

Organy Rady Europy

**System ochrony praw
człowieka w ramach
Rady Europy**

Przeczytaj

Ćwiczenia

W powtórkowych lekcjach skupimy się na części poświęconej pytaniom. Odnoszą się one do wielu różnych materiałów źródłowych (nie tylko tekstów oraz ilustracji, ale również map, tabel czy wykresów itp.). Przede wszystkim musisz dokładnie zapoznać się z materiałami źródłowymi, ale także zwrócić uwagę na polecenia. Poniżej przybliżamy, jak rozumieć polecenia w zadaniach różnego typu:

Pamiętajcie, że odpowiedź musi odnosić się do źródła – błędem jest bazowanie wyłącznie na swojej wiedzy i zignorowanie podanego źródła. Chodzi bowiem o to, aby osoba odpowiadająca na pytanie umiejętnie połączyła analizę materiału źródłowego z własną wiedzą. Nie bójcie się korzystać z posiadanych informacji i zawsze odwołujcie się do podanych źródeł. Pamiętajcie również o tym, by wczytywać się w polecenia – czasem wiedza własna nie jest potrzebna, czasem tekst to tylko inspiracja, a innym razem należy połączyć wiedzę z interpretacją tekstu.

Rada Europy

Rada Europy (RE, ang. Council of Europe) jest międzynarodową organizacją mającą osobną [podmiotowość prawną](#). Zgodnie z prawem międzynarodowym podmiotowość ta jest wtórna, co oznacza, że wywodzi się z nadania państw członkowskich.

Źródło: domena publiczna.

Idea utworzenia organizacji chroniącej praw jednostki pojawiła się już podczas II wojny światowej. Wówczas premier Wielkiej Brytanii Winston Churchill po raz pierwszy zaproponował założenie organizacji międzynarodowej (międzyrządowej), której celem byłaby ochrona ludności przed okrucieństwami wojny i nadużyciami władz. To właśnie Churchill w swoim

przemówieniu w 1946 r. w Zurychu wspominał o nowym zagrożeniu dla Europy – [komunizmie](#) – oraz o klęsce idei państwa narodowego. Nawoływał do utworzenia Stanów Zjednoczonych Europy, które za swój cel stawiałyby przede wszystkim: zapobieganie nowej wojnie, poprawę warunków rozwoju ekonomicznego oraz obronę przed komunizmem. Pod wpływem tych idei w Wielkiej Brytanii powstał Ruch Zjednoczonej Europy. Najważniejszym krokiem zmierzającym do utworzenia europejskiej organizacji międzynarodowej były obrady Konferencji Haskiej w 1948 r. Dzięki niej powstało wiele inicjatyw zjednoczeniowych, m.in. idea stworzenia Rady Europy.

Rada Europy została powołana przez dziesięć państw sygnatariuszy: Belgię, Danię, Francję, Irlandię, Luksemburg, Niderlandy, Norwegię, Szwecję, Włochy i Wielką Brytanię na mocy traktatu londyńskiego z 5 maja 1949 r. Obecnie w Radzie Europy zasiada 47 państw członkowskich, w tym 27 państw członkowskich Unii Europejskiej.

Każde państwo europejskie może przystąpić do Rady Europy pod warunkiem spełnienia poniższych warunków:

- przestrzega zasady demokratycznego państwa prawnego;
- przestrzega podstawowych wolności i praw człowieka.

Nad spełnianiem tych warunków czuwa Komitet Ministrów Rady Europy.

W przypadku nieprzestrzegania tych zasad, możliwe jest zawieszenie państwa w prawie do reprezentacji, odwołanie państwa w prawach członkowskich, a nawet pozbawienia go członkostwa w Radzie Europy. Wykluczona w latach 1967–1975 (za czasów dyktatury wojskowej) została Grecja, a w latach 1981–1984 – Turcja.

Dotychczas nie doszło do wypadku samodzielnego wystąpienia państwa z Rady Europy. Istnieje jednak taka możliwość – dane państwo musi w tym celu wydać specjalne oświadczenie.

Rada Europy działa przede wszystkim przez badanie i rozwiązywanie problemów nurtujących społeczeństwo europejskie. Jej działania obejmują takie dziedziny, jak: prawa człowieka, zdrowie, edukacja, dziedzictwo kulturowe, demokracja lokalna, współpraca transgraniczna, ochrona środowiska naturalnego, media, spójność społeczna, organizacje pozarządowe. Dziedziny te są również podmiotem konferencji ministerialnych poszczególnych resortów, które mają na celu przygotowanie dalszych projektów działań Rady Europy.

Są to właściwie wszystkie dziedziny życia społecznego i kulturalnego. Warto jednak zauważyć, że Rada Europy nie zajmuje się problemami związanymi z obronnością.

Rada Europy realizuje swoje zadania przez umowy międzynarodowe (w tym konwencje), jak i zalecenia. Do najważniejszych form działalności RE należą Konwencje Rady Europy. Prowadzą one do normalizacji prawa (przede wszystkim praw człowieka i wolności). Niektóre konwencje mają formę otwartą – państwa trzecie mogą przystąpić do nich w formie deklaracji politycznej. Rada Europy uchwaliła dotychczas niemal 200 konwencji. Najważniejsze z nich to:

- 1950 – Europejska konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności;
- 1961 – Europejska karta socjalna;
- 1980 – Europejska konwencja o współpracy transgranicznej;
- 1985 – Europejska karta samorządu terytorialnego;
- 1995 – Konwencja ramowa o ochronie mniejszości narodowych.

Po upadku komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej oraz w okresie rozpadu Związku Sowieckiego państwa z byłego bloku wschodniego mogły wstąpić do Rady Europy. Zwiększenie liczby państw członkowskich (obecnie w Radzie zasiadają prawie wszystkie państwa Europy z wyjątkiem Białorusi) spowodowało wyznaczenie nowych kierunków prac RE. W związku z tym odbyły się trzy szczyty RE, w których wzięli udział szefowie państw i rządów krajów członkowskich.

Szczyty Rady Europy

Szczyty Rady Europy	
Rok	Szczyt
1993	Szczyt w Wiedniu, podczas którego określono wspólne działania wobec rozszerzenia organizacji oraz zainicjowano reformę Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (w celu zwiększenia jej skuteczności).
1995	Podczas szczytu w Strasburgu uchwalono nowy plan obejmujący cztery dziedziny: <ul style="list-style-type: none"> • demokrację i prawa człowieka; • spójność społeczną; • bezpieczeństwo obywateli; • edukację w zakresie demokracji i różnorodności kulturowej. Zainicjowano również prace nad powołaniem Komisarza Praw Człowieka Rady Europy, który powstał pod koniec 1999 r.
2005	Ostatni szczyt odbył się w Warszawie. Zdefiniowano wówczas przyszłe cele Rady.

Główna siedziba Rady Europy mieści się w Pałacu Europy w Strasburgu (Francja). Miejsce to symbolizuje pojednanie niemiecko-francuskie jeszcze z czasów wczesnego średniowiecza oraz ponowne pojednanie tych państw po II wojnie światowej, które stało się kamieniem węgielnym integracji europejskiej, w tym powstania Rady Europy.

Flaga Rady Europy została przyjęta przez Zgromadzenie Parlamentarne w 1955 r. Wieniec 12 gwiazd na błękitnym tle symbolizuje związek narodów Europy, a ich liczba wyraża pełnię i doskonałość. Flaga ta jest również od 1986 r. symbolem Unii Europejskiej.

Hymnem RE jest preludium *Ody do radości* z IX Symfonii Beethovena, w aranżacji Herberta von Karajana.

Został on przyjęty w 1972 r. przez Zgromadzenie Parlamentarne. Unia Europejska również uznała ten utwór za swój hymn.

W 1964 r. Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy uchwaliło, że 5 maja zostanie ogłoszony Dniem Europy, gdyż właśnie tego dnia powołano Radę Europy. Natomiast symbolicznym **Dniem Europy** dla Unii Europejskiej jest 9 maja – data ogłoszenia planu Schumana.

Oficjalnymi językami Rady Europy są angielski i francuski, a językami roboczymi: niemiecki, rosyjski i włoski.

Budżet Rady Europy, uchwalany przez Komitet Ministrów, składa się ze składek państw członkowskich, które są obliczane proporcjonalnie do liczby ludności i zasobów państwa. W 2020 r. wynosił on 255 milionów euro. Dla porównania, w roku 2005 r. było to 186 milionów euro.

Słownik

budżet

zestawienie dochodów i wydatków przewidzianych na przyszły okres

komunizm

ideologia i doktryna społeczna; postuluje zbudowanie społeczeństwa bezklasowego; miałyby się oprzeć na społecznej własności środków produkcji i równym podziale dóbr

podmiotowość prawna

możliwość bycia stroną w stosunkach cywilnoprawnych, w tym przypadku
możliwość wchodzenia w relacje międzynarodowe

Mapa interaktywna

Polecenie 1

Zapoznaj się z mapą. Rozstrzygnij, czy skład Rady Europy jest tożsamy ze składem Unii Europejskiej.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Wymień państwa założycielskie Rady Europy.

Ćwiczenie 2

Wyjaśnij, czy z Radą Europy powiązane są tylko państwa europejskie.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

“ ***Prawa człowieka, demokracja, rządy prawa*** ”

Rada Europy działa na rzecz swobody wypowiedzi i wolności mediów, wolności zgromadzeń, równości i ochrony mniejszości. Wszczęła kampanie dotyczące spraw, takich jak ochrona dzieci, mowa nienawiści w sieci i prawa Romów, największej mniejszości w Europie. Rada Europy pomaga państwom członkowskim zwalczać korupcję i terroryzm oraz podejmować niezbędne reformy prawne. Jej grupa ekspertów w zakresie prawa konstytucyjnego, znana jako Komisja Wenecka, oferuje doradztwo prawne dla państw na całym świecie. Rada Europy promuje prawa człowieka poprzez międzynarodowe Konwencje, takie jak Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz Konwencja o cyberprzestępczości. Monitoruje postęp w państwach członkowskich osiągnięty w tych sferach i tworzy zalecenia poprzez ciała monitorujące złożone z niezależnych ekspertów. Dziś żadne z państw członkowskich Rady Europy nie stosuje kary śmierci.

Źródło: *Prawa człowieka, demokracja, rządy prawa*, dostępny w internecie: coe.int [dostęp 4.06.2021 r.].

Wskaż zdanie prawdziwe.

- Państwa członkowskie Rady Europy są zobowiązane do włączenia do prawa krajowego wszystkich konwencji uchwalonych przez tę organizację.
- Rada Europy jest organizacją międzynarodową chroniącą tylko prawa I generacji.
- Rada Europy reaguje na nowe metody komunikacji i podjęła działania na rzecz poszanowania praw człowieka w sieci.
- Działalność doradcza Komisji Weneckiej w zakresie prawa konstytucyjnego jest ograniczone do państw członkowskich Rady Europy.

Zapoznaj się z materiałem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

Źródło: Council of Europe, dostępny w internecie: coe.int [dostęp 4.06.2021 r.].

“ **Budowniczy** ”

Budowniczy Europy to ludzie, którzy rozpoczęli proces budowania Europy przez założenie Rady Europy w 1949 r. i powołanie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (EWWiS) w 1950 r. oraz Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (EWG) w 1957 r.

Ci ludzie dialogu, którzy przeżyli dwie wojny światowe i mieli doświadczenie z pierwszej ręki w zakresie szeregu kultur europejskich, byli pionierami Europy pokoju opartej na wartościach praw człowieka, demokracji i rządów prawa.

Źródło: *Budowniczy*, dostępny w internecie: coe.int [dostęp 4.06.2021 r.].

Wskaż właściwe odpowiedzi.

Przywódcy państw europejskich, tworząc Radę Europy, dążyli do izolacji kontynentu na arenie międzynarodowej.

- Założyciele Rady Europy są również twórcami idei jedności europejskiej i przyczynili się do powstania wspólnot europejskich.
- Rada Europy to pierwsza organizacja międzynarodowa, która zapoczątkowała działania mające na celu promocję praw człowieka i demokracji.
- W powojennej Europie tworzono organizacje międzynarodowe, które miały chronić ludność przed kolejnym zbrojnym konfliktem.

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

“ *Osiągnięcia* ”

Wzmacnianie praw człowieka

Każdy kraj, który przystąpi do Rady Europy zgadza się na podleganie niezależnemu mechanizmowi monitoringowemu, który ocenia jego zgodność z prawami człowieka i demokratycznymi praktykami.

Jednym z takich przykładów jest Komitet Rady Europy do spraw Zapobiegania Torturom, który regularnie odbywa niezapowiedziane wizyty do miejsc pozbawienia wolności w 47 państwach członkowskich (więzienia, posterunki policji, obozy dla uchodźców) w celu oceny sposobu, w jaki są traktowani ludzie pozbawieni wolności.

Europejski Komitet Praw Społecznych weryfikuje, czy prawa do mieszkania, zdrowia, edukacji, zatrudnienia i wolność poruszania się gwarantowane Europejską kartą społeczną są wdrożone przez zainteresowane państwa.

Źródło: *Osiągnięcia*, dostępny w internecie: coe.int [dostęp 4.06.2021 r.].

Zaznacz, które stwierdzenie jest prawdziwe, a które fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Państwa członkowskie Rady Europy są cyklicznie monitorowane przez organy organizacji.	☐	☐
Jednym z najważniejszych działań instytucji Rady Europy jest przeciwdziałanie torturom i poniżającemu traktowaniu w państwach członkowskich.	☐	☐

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Instytucje Rady Europy wpływają na ustawodawstwo rodzinne w państwach członkowskich i wprowadzają ujednolicone prawa.	☐	☐
Instytucje Rady Europy nie monitorują realizacji założeń Europejskiej karty społecznej w państwach członkowskich.	☐	☐

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

“ *Osiągnięcia* ”

Niedyskryminacja i walka z rasizmem

Europejska konwencja praw człowieka zakazuje wszelkich form dyskryminacji przez władze publiczne na jakiegokolwiek podstawie. Rada Europy prowadzi różne działania, by chronić mniejszości, w tym największą mniejszość w Europie, Romów.

Np. Europejski Sojusz Miast i Regionów na rzecz Integracji Romów to inicjatywa Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy. Jednym z namacalnych rezultatów Sojuszu jest Romact – projekt prowadzony wspólnie z Unią Europejską.

Europejska Komisja przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji analizuje te szczególne problemy i regularnie formułuje zalecenia dla 47 państw członkowskich Rady Europy.

Rada Europy odgrywa również wiodącą rolę w walce przeciwko dyskryminacji z powodu orientacji seksualnej czy tożsamości płciowej.

Źródło: *Osiągnięcia*, dostępny w internecie: coe.int [dostęp 4.06.2021 r.].

Rozstrzygnij, czy instytucje Rady Europy narzucają społecznościom lokalnym zasady konwencji.

Rozstrzygnięcie:

Uzasadnienie:

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

“ ***70-lecie Rady Europy, 70 lat wdrażania idei praw człowieka i demokracji*** ”

Niewdrażanie orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, zagrożenie dla bezpieczeństwa dziennikarzy, mowa nienawiści, zagrożenia dla praw mniejszości, naruszanie zasady niezależności mediów, zagrożenie wolności zgromadzeń i stowarzyszania się, różne formy zagrożeń funkcjonowania organizacji pozarządowych, problemy dotyczące wyborów, naruszenie zasady podziału władz, problemy dotyczące funkcjonowania społeczeństwa inkluzywnego, populistyczna retoryka niszcząca demokrację i wiele innych kwestii, które dotyczą ochrony praw człowieka, rządów prawa i demokracji, powinny stanowić kolejne wyzwania XXI w. dla Rady Europy.

Polska będąc członkiem Rady Europy od 1991 r., aktywnie uczestniczyła w budowaniu systemu prawa organizacji, przyczyniając się do pogłębionej refleksji na temat przyszłości Rady Europy i jej miejsca w strukturze międzynarodowej. W 2005 r. odbył się w Warszawie Trzeci Szczyt Szefów Państw i Rządów. To wydarzenie należy przypomnieć, albowiem Deklaracja Warszawska odnosi się do nadal aktualnych zagrożeń demokracji, praw człowieka i rządów prawa występujących w państwach członkowskich.

Długofalową misją Rady Europy powinno być więc przeciwdziałanie deficytowi standardów prawnych oraz działania na rzecz szerszego upowszechniania dorobku konwencyjnego Organizacji.

Oceń, czy zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich Rada Europy zrealizowała swoje cele.

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

((Barbara Bodalska

25 lat Polski w Radzie Europy

Jagland: Silny wpływ Solidarności na jednoczenie Europy

Również Jagland w swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na ścisłe powiązania historii Polski z historią Europy i rolę naszego kraju w obaleniu komunizmu. Przyznał, że Solidarność i jej aspiracje do wolności i demokracji miały silny wpływ na historyczny proces tworzenia zjednoczonej Europy. Sekretarz RE podkreślił, że skok Lecha Wałęsy na teren Stoczni Gdańskiej był „pierwszym atakiem na mur dzielący Berlin, dzielący Niemcy, dzielący Europę i cały świat”. „Mur upadł, a zaczęło się to w Gdańsku” – podkreślił.

Jagland zauważył, że obecnie Polska jest aktywnym i szanowanym członkiem Rady Europy. Przypomniał też, że od 1991 r. Polska ratyfikowała większość konwencji RE.

Sekretarz RE podkreślił także, że Rada wspiera wszystkie państwa członkowskie w budowie stabilnego systemu prawnego i konstytucyjnego oraz silnych instytucji demokratycznych. „Nawet w tych momentach, kiedy się nie zgadzamy, doceniamy możliwość bycia otwartym i uczciwym wobec krajów członkowskich, tak jak one są otwarte i uczciwe wobec nas” – zapewnił Jagland.

Źródło: Barbara Bodalska, *25 lat Polski w Radzie Europy*, 17.11.2016 r., dostępny w internecie: euractiv.pl [dostęp 4.06.2021 r.].

Wyjaśnij, jaki wpływ na członkostwo Polski w Radzie Europy miało powstanie i działalność Solidarności.

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

((Jacek Barcik

Ochrona praworządności w Radzie Europy i Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem niezależności sądów i niezawisłości sędziów

W art. 3 Statutu RE określono warunki, jakie powinno spełniać każde państwo członkowskie: po pierwsze, powinno uznawać zasadę praworządności (principles of the rule of law; principe de la prééminence du droit); po drugie, powinno uznawać zasadę, że wszystkie osoby pozostające pod jego jurysdykcją korzystają z praw człowieka i podstawowych wolności; po trzecie, powinno szczerze i wydatnie współpracować dla urzeczywistnienia celu RE określonego w art. 1 Statutu. Powyższe kryteria są jednocześnie brane pod uwagę w momencie przystępowania państwa do organizacji. Statut RE jest umową międzynarodową otwartą warunkowo. Aby zostać jego stroną (a tym samym zostać członkiem RE), państwo kandydujące musi spełnić określone warunki: 1) musi być państwem europejskim, 2) musi zostać uznane za zdolne i pragnące wypełniać postanowienia art. 3 (zob. powyżej pkt 1–3). Członkostwo w RE jest zatem, zgodnie ze Statutem organizacji, uzależnione od uznawania zasady praworządności.

Źródło: Jacek Barcik, *Ochrona praworządności w Radzie Europy i Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem niezależności sądów i niezawisłości sędziów*, dostępny w internecie: ksiegarnia.beck.pl [dostęp 4.06.2021 r.].

Zdecyduj, które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Państwa Europy Środkowej i Wschodniej mogły starać się o członkostwo w Radzie Europy po wydarzeniach Jesieni Narodów.	☐	☐

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Członkostwo w Radzie Europy nie jest bezpośrednio związane z położeniem geograficznym państw.	☐	☐
W państwach Rady Europy gwarancją ochrony praw i wolności człowieka objęte są tylko osoby mające obywatelstwo.	☐	☐
Państwa członkowskie Rady Europy nie mogą zostać usunięte z organizacji, nawet jeśli naruszają postanowienia statutu.	☐	☐

Ćwiczenie 8

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj polecenie.

“ 70-lecie Rady Europy, 70 lat wdrażania idei praw człowieka i demokracji”

Przez pierwsze 40 lat Rada Europy, będąc swoistym „laboratorium idei” (jak powiedział Robert Schuman), upowszechniała wartości służące wzmocnieniu demokracji wśród ówczesnych państw członkowskich.

Po 40 latach Rada Europy przekroczyła linie podziałów politycznych, obejmując swym zasięgiem większość państw europejskich.

Źródło: *70-lecie Rady Europy, 70 lat wdrażania idei praw człowieka i demokracji*, 5.05.2019 r., dostępny w internecie: rpo.gov.pl [dostęp 24.06.2020 r.].

Podaj nazwę wydarzenia, które doprowadziło do zmian w działaniu RE po 40 latach jej funkcjonowania.

Dla nauczyciela

Autorka: Anna Wąsiel-Alberska

Przedmiot: Wiedza o społeczeństwie

Temat: Rada Europy

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres rozszerzony

XIII. Ład międzynarodowy.

Uczeń:

18) charakteryzuje genezę, strukturę oraz działania Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Rady Europy.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- charakteryzuje okoliczności i cele powstania Rady Europy;
- ocenia rolę Rady Europy dla ochrony praw obywatelskich i demokratycznego państwa prawa;
- wskazuje na wpływ konwencji Rady Europy na prawo wewnętrzne państw członkowskich.

Strategie nauczania:

- konektywizm;
- konstruktywizm.

Metody i techniki nauczania:

- mapa myśli;

- odwrócona klasa;
- metoda akwarium.

Formy zajęć:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Faza wstępna

1. Uczniowie dwójkami, wykorzystując mapę myśli, wypisują przypuszczalne przyczyny kształtowania organizacji międzynarodowych po II wojnie światowej.
2. Przygotowane w parach mapy myśli mogą stworzyć jedną wspólną, która zostaje przedstawiona na tablicy.

Faza realizacyjna

1. Na poprzedniej lekcji uczniowie zostali podzieleni na dwie grupy. Jedna zajmuje się historią i rozwojem Rady Europy (można wykorzystać mapę interaktywną), druga przygotowuje informacje na temat aktywności RE.
2. Po stworzeniu mapy myśli, uczniowie weryfikują swoje pomysły dotyczące historii i rozwoju Rady Europy przygotowane przez pierwszą grupę. Mapa myśli zostaje poprawiona.
3. Druga grupa przedstawia przygotowaną przez siebie charakterystykę aktywności Rady Europy i rolę państw członkowskich.

Faza podsumowująca

1. Losowy podział na dwie inne grupy. Jedna z grup zasiada w kręgu, druga ma za zadanie ocenę jakości dyskusji.
2. Uczniowie dyskutują na temat: „Oceń rolę Rady Europy dla promowania i ochrony praw jednostki w państwach członkowskich”.

3. Uczniowie z grupy drugiej oceniają swoich kolegów. Jeden z nich podsumowuje dyskusję, wskazując na argumenty za i przeciw.

Praca domowa:

Uczniowie proszeni są o wykonanie wszystkich ćwiczeń z materiału.

Materiały pomocnicze:

70-lecie Rady Europy, 70 lat wdrażania idei praw człowieka i demokracji, 05.05.2019 r.,
rpo.gov.pl.

Julian Kaczmarek, *Rada Europy*, Wrocław 2002.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Mapa interaktywna może być wykorzystana przez uczniów do przygotowania się do lekcji powtórkowej.